

βούτηξε τόν κονδυλοφόρο του σ' εννα παλήδη καλαμάρι από φαγιάντα, σκέψθηκε μια στιγμή με τὸ κεφάλη του μέσα στα χέρια, επειτα χωρίς νὰ σταθῇ πουθενά, χωρίς νὰ διορθωσῃ τὴν παραμικὴ λέξη ἔγραψε μονομάταις τὴν ἀκολουθή ἐπιστολή :

«Φίλη μου, νὰ τώρα τόσος καιρός ποὺ δὲν σᾶς ἔχω γράψει καὶ τὰ χρόνια ἐπέρασαν. Ποτέ δὲν ἐπέστενα διν δὲν θὰ σᾶς ἔνανθελεπια πάλ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἀν καὶ διαν μὲ ἀφῆσαις, εἰσέρα διτι φεύγετε γὰρ πάντα. Κα-θένας μας εἶτε καὶ προφήτης, μα προφήτης κονφος στὴν ἴδια τον φωνή. 'Η ζωή μου τελειώνει καὶ τώρα ποὺ τὴν κοιτάζω στὸ ουνούλο της μονάχα σᾶς; Ἑσαΐηλέπω.

» Κοιτάζοντας πρὸ δίλγον τὸ λιμάνι, σκεπτικούντας τὴν ἡμέρα ποὺ φύγατε γιὰ νὰ μη σᾶς ἑσαΐηλά πάι. 'Ἐβησθε ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Μὰ βρο-χὴ δινατή, ἀπόνη καὶ ψυχὴ τοῦ Μαρτίου. Κι' ἀπὸ τὴν προκυμαία κοιτούντα, μισ' ἀπὸ τὸν πεπλο τῆς φρονής; νὰ περνάεις ἀπὸ μηρούσα μου τὸ ὑπεροκεανό ποὺ σᾶς πήγαντε στὴν Κίνα. Εἴλαστε τότε τραν-τατοσάρων χρόνων καὶ ἔγω τριανταπέντε καὶ πρὸ δέκα χρόνων σᾶς εἶχα ἀγάπησε. Είχα συνειδεῖ μου σκέπτομαι πάντοτε δύος δλες τὶς ηγε-μίδας μουν, συνδέοντας σᾶς μὲ δλες μουν τὶς πράξεις μὲ δλα μουν τὰ οχ-δια. 'Επειτα ἄξαφρα ἔνα κάρπα ανοίχτηκε : ἡ χρεωκοπία τοῦ αὐτογονου σᾶς, ἡ ἀνοήση σᾶς τὰ τὸν ἐγκαταλείπετε στὴ στιγμή τῆς δυνοτήτας του, ἡ ἀναχώρηση σᾶς. Λέω σημειωμέσα μου ποὺ ἔχω περισσότερη πειδα, διν ἔνας ἀρσανής, εἰστε καὶ ποιὲς ἀγαπημένος, δὲν είναι δλη ἡ ζωή μας γυναικας κι' δις ὁ σύζυγος ἔχει ἔνα μεγάλο μέρος ἀπὸ αὐτήν μὲ τότε ημουν ἔνας φωνακός, γομάτος πλάνες ίδεες κι' ἀν αὐτή ἡ ἀλήθεια μου παρουσιάζεται δὲν τὴν ἀπόφευκτα.

» Τότε βρέθηκα μόνος, δύνοργο μόνος, τέρο μόνος ; ὅπες παγετεύτηκα. 'Ἐπι πολὺ διεπηγαμα ἀλληλογραφήσουμες, μὰ τὰ γράμματα μας κατάτριγον νὰ γίνουν σπάνια καὶ σύντομα κι' ἐπειτα σταυατήσουμε τὴν ἀλληλογραφία μις. Ἀντὸ τροπή τε, σκέπτο-μαι, δις γατι δὲν ἀγαπημάτω πού, γη-γιατὶ ἡ Λαύρα ποὺ τὴν ἐλάτεσε, αὶ, δι-ρα τῶν πατένων μου χρόνων λέ-ται πὰ στὴ Σηγκάνη τῆς Κίνας. μινα πολὺ πιο κοντά σας σκεπτικούντας ὑπήρξετε εσείς γιὰ μένα, πιο γράφοντε, σὲ μια γυναῖκα ποὺ βρογύθηκαν μακραν μὲν καὶ ποὺ γερούντε, μέσο σ' ασήμαντες φρονιδες. 'Αν διαράσσετε ποτὲ αὐτό μου τὸ γράμμα, δὲν γίνομός μου δὲν σᾶς ἔξεγει-εσι : ἀλλοίμον. Λαύρα ποὺ δὲν ἀληνής ἔχεις είναι ἔωνιας. 'Υποθέτω ἀλλωτες διει συμβαίνει τὸ διό καὶ μὲ σᾶς καὶ δὲν ἔσωπονται διχ γατι μὲ ἔξεστας, ἀλλὰ γιὰ νὰ θυμάταις καλλιεργεα κάποιον, δὲν διοίσος δὲν είπεν αὐτός ὁ παντρεμένος ἄτερας, δὲν γενυμένος στὸ κοινωνικό χαλινάρι, δὲν φωτεικός δὲν ἔκεινον ποὺ είχατε γνω-είσθι.

» 'Μοτόσιο μάθαινα κάθε τόσο νέα σας ἀπὸ τὸν ξάδελφό σας τὸ Γοδεφρεδό. Σέρω δις ἡ κόρη σας παντευτήκε καὶ διτι παραμένει κοντά σας. 'Η κόρη σας... Την ἑσαΐηλέπτω πέντε χρονῶν μὲ τὶς μπρο-κλες της καὶ τὸ χαρόσκολ της στὸ ὄποιο ἑσαΐηλόμασα τὸ δικό σας.

» 'Εγώ είμαι σχέδον μόνος, 'Η γυναι-κα μου πέθανες δ γυνίς μου μὲ διαδέχη-τες. 'Έχω δια ἔγγονός ποὺ τὸ λατεσών καὶ ποὺ δὲν ήθελα νὰ τὸ δια μεγα-λώσω.

» Θυμάσθ, Λαύρα, αὐτὸ τὸ γενία στὴν ἀκρογαλαῖ, λίγες μέρες ποὺ ἀπὸ τὴν ἀναχώρησης πλανισμένης ἀπὸ πάνω μας. Τὸ παράνυο μας ἔβιεπι στὴ θάλασσα. Μπροστά μας δισποτίταις τὰ κύματα μιν' ἔβιεπι κανεις νὰ περιέρα πλαγων τους τ' ἀσθμη τοῦ φεγγαριού. Μα ἐμεις βίεπαι μέσ' στὸ μισοσκότανο ἀμάρανταισ αὐτὸς ὁ σκληρός καὶ ἀδυνωπήτος ἰσκος ποὺ ἔργαταις νὰ σᾶς ἀποκεῖ ἀπὸ μένα.

» Κάποιοι μού φαίνεται πώς είμαι νέος ἀκόμα καὶ πώς είστε ἀκόμα μια φίλη μου. Σᾶς περιμένω ὃ νὰ είλανταν νάρθηκα. 'Ακούν ἥχο στην πόρτα. Μού φαίνεται πώς ὁ ἀνοίξει καὶ πάκις νὰ μητής μερική φανή καὶ λιγοσή, μὲ τὸ ἐπιφρό διαμογόλει σας καὶ τὴ φεγγαλέα χαρι νασ.. 'Μοτόσιο δια αὐτὰ τελ. τελιώσων γιὰ πάντα καὶ δὲν θὰ φιλήων πιά τὸ χερι σας καὶ δὲν θὰ φαίνησαι ἀπανηνότες αὐτή τὴ μυρωδιά τοῦ γιασε-μιον ποὺ κυμάτιζες γνωρι μας.

» Ήπως αὐτά πειρούν γληγορα, πώς περιέρα μὰ ζωή! Χτές είλαστε δὲδη, σᾶς ἐπικίνης μέσα στὴν ἀγκαλια μου. Χτές ακόμα κοιτούσα το μέλισσον σα νὰ περιμένει τὰ πάντα ἀπ' αὐτό.. Χτές ; Πλέον τριάντα χρόνια ἀπὸ τότε...

» 'Ἄχ, Λαύρα, Λαύρα, εἰσαστε νὴ γεδεης μου, δι' ἡ ποιητη τῆς ζωῆς μου. Τὸ γαμο, τὸ παιδί μου, δὲν τὰ ὑπολογίζω. 'Εσοις ἐψύχατε, δὲν καθήλανε. 'Έγνα διν ἐστρόφαστο διμοι μὲ τους ἀλλοις, γιως ἐνωτα καὶ πιοτη καὶ διαν δεις διγηκατε ἀπὸ τὴ ζωή μου, ἡ πλήξη μητής μουα. Χαρη σ' οᾶς δοκα χρονα τῆς ζωῆς μου είται κάτι παραμοθινο κι' ἀληρινόνης γαρη σ' οᾶς, διν γονετικο πνεύμα κυμάτισ γνωρι μου δινοντας οι καθε πραγμα την ἀληθητη του διορφωμα καὶ τὸ πραγματικο του ἀρωμα. Είραι ἀλομα αὐτὸ το πνεύμα δὲδη καὶ δὲν γίνεις ἀπὸ πάνω μου την ὥρα τον θαλάσσαν μου. 'Εγκαταλείποντας δια γι' αὐτὸ δὲν λιπη-

θω μονάχα: Άντος δ μυστηριώδης καὶ λερος κοσμος τῆς ἀγάπης ποὺ μο-νο γι' αὐτὴν ἀξίζει κανεις νὰ ἔη, αὐτὸν τον κοσμο τῶν μεγάλων συγκινή-σεων, τῶν δυνατῶν θλίψεων, τῆς ἀπολύτου καρδας ἀκολουθῶντας, μπῆκα μέσα καὶ, σᾶν ἔχωρισα ἀπὸ σᾶς, διωχητηκα ἀπὸ κεῖ.

» Μὲ κάνατε νὲ υπόφερω, μὲ κάνατε τρισσυνχη, μὲ γεμίσατε μὲ χί-λια δινεια... Εύη τριστῶ, Λαύρα, εὐχαριστῶ, γιὰ τοὺς πάνους κ' εὐχαρι-στῶ τὰς τὶς χαρες... Το χέρι σας δὲν θὰ τρέμεις διαν δὲν διαβάζεται αὐτὸ το γράμμα ; δὲν θὰ συλλογίζεσθε, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, τοσα ποδήματα πεθαμένα, τοσας ψρες ποὺ περάσαμε μαζί ; Πῶς μπορει νὰ τὰ ἔξεχάσατε δλ' αὐτὰ ; δὲν ζωγοεισάστες ἀλομα μον' φράσα προς τὴ μακρηνη νεο-τηγη σας ; δὲν ὑπάρχεις παρὰ μον' αὐτὴν ποὺ πρέπει νὲ λογαράσσεις στον κοσμο καὶ διαν αὐτὴν φεύγεις πάντοτε ἀναμνήσεις μοσχοβολημένες, ἔλαφρος λαὶ λεπτες... Χαίρε, Λαύρα, σᾶς φι.. .

Τὸ κεφάλι τοῦ κ. Δανιήλ Κεργκιρού ἐπεσε ἀξιφα μὲ πάνα στὸ χαρτί τοῦ κονδυλοφόρου τον έχεφυρα ἀπὸ τὰ χέρια του. 'Εμεινε ἔσοδος.

«Οταν δ 'Αβελ Κεργκιρού καὶ ἡ γυναικα του έφτασαν εἰδοποιη-μένοι βιαστικά ἀπὸ ἔνα τηλεγράφημα τῆς γρηπᾶς υπηρετίας, δέρος εἰκαστερησθε στὸ κρεβάτι του. 'Ο γιατρὸς έστρεψε τὸ κεφάλι μεθόδησαν.

— Συμφόρησε, είπε. Τελείωσε.

Πῆγε στὸ ἀνοιχτὸ ἀκόμα γραφειο γιὰ νὰ υπογράψῃ τὴν πρόδει τοῦ θανάτου. Γύρεψε τὸν κοντολόφορο καὶ τὸν βρήκε κατ' ἀπ' τὸ τραπέζι. 'Η πέννα δὲν είναν σπασμένη. 'Ο 'Αβελ φιλούσας τὸν πα-τέρα του, ἡ Μάρθα γονατισμένη, ἐκλαυγε μπρός στὸ κρεβάτι.

Η ὑπηρετρια τοὺς δημητρηκε πώς ἐπὶ διο δῶρες μὴ ἀκούγοντας κανεναν θόρυβο, μπήκε μέσα στὴν κάμαρη τοῦ Κεργκιρού καὶ τὸν βρή-κε μὲ τὸ κεφάλι πεσμένο ἀπάνω σ' ἔνα χαρτί. Σκούπιζε τὰ δάκρυα της μὲ τὴν ποδιάτης.

— Φαινότανε τόσο καλά σήμερα τὸ άπογευμα, είτε η Μάρθα, δὲν παραπομέτανε γιὰ τίποτε. Είχε πολὺ θάρρος, είπε ὁ 'Αβελ μὲ ποδός περηφάνεια.

Καὶ πῆγε στὸ γραφειο γιὰ φαίει γιὰ νὰ δει σὲ ποια δουλεια καταγινότανε τὴ στιγμή τοῦ θανάτου. Είδε πολὺ φύλλα χαρτιού γραμμένα σκόπη-πια, τὰ σύνθετα και δίχνοντας μια ματιά, διάβασε αὐτὸς τὶς φράσει : «Γάμο, παιδί, δὲν τὰ υπολογίζω. 'Εσεις ἔργυταις δὲλα χαθήκανε. 'Η γυναικα του, ἡ Μάρθα διά-βασε πάνω ἀπὸ τὸν δικό του.

— Σε ποιὸν γράφαι ! ψιθύρισε.

— Δὲν ξέρω. 'Η μαρμα μον είχε μιλήιει πολὺ καπότε γιὰ μια γυ-ναικα ποὺ ὁ πατέρας είχε ἀγα-κήσαι στὴ νεότητα του. Δὲν έμα-θει ποτὲ τὸνομα τάχα. Τάχα νὰ πρόκειται ἀκόμα γι' αὐτή;

— 'Ας τὸ κάψωμε αὐτό, πρό-σθετο. Αὐτὰ τὰ μυστικά δὲ μᾶς ἀνήκουν ! Καὶ έρριξε τὰ φύλλα στὴ φωτιά.

Ο 'Αβελ μὲ τὰ χέρια σταν ομέ-να κοίταξε τὸν πατέρα του. Οι γραμμές πον είχε διαβάσει στρι-φογύλικαν πτὸ μυαλο του. Ποια είταν ἡ ἀληθητή τους σημασία! Τι δινθρόπος λοιπὸν είταν αὐτὸς δ πατέρας δὲν τὸν δικό δὲν είζερε τίποτε ! Τὸ ἀπέραντο μαστήριο πον σκεπάζει τὴ ζωὴ τῶν γονέων μας καὶ τὸ διποτε ὡς τώρα δὲν είχε συλλογίστει, τὸν δικανεις ὑγιανικα καὶ τὸν έρδομαζε. Μία μέρα τάχα δ γιός του Ούρωμαν δια διεθετε στὸν έαντο του τὶς διεις διρτησεις ; Τόση μι-κρή λοιπὸν θέση κατέλεγε στὴν καρδιάτοι πατέρα του.

Εκοίταξε, τὸ γένο νεκρὸ μέσα στὴ νύχτα τοῦ φθινοπώρου. 'Η λαμπάδα πον δια φλόγα της ἐσάλευε ὁργα δηρηνε καθε τόσο νὰ φαί-νεται ἔνα μαρμότησκο στὸ πρόσωπο του νεκρου. Edmond Jaloux

ΤΩ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΝΕΡΟ

Τὸ αἷμα νερὸ δὲν γίνεται, λέγει μια παροιμία. Καὶ διμως τὸ νερὸ μπορει νὰ γίνην. αἷμα ! Κατ' ἀνάκοινωσιν πον δινειν ἔσχατως στὶς σιήν 'Ακαδημία τῶν Επιστημῶν τῶν Παρισίων, υπεστηριζθη ἀπὸ διναν γιατρού διε τὸ θαλάσσιο νερὸ μπορει ν' ἀντικειστησήση τὸ... αἴμα τοῦ θαλάσσων... Καὶ τούτο διότι τὰ δὲν ἔχεινται είνε τὸ νερὸ τῆς θαλάσσας. 'Ο γιατρὸς πον δικαμει πέντε διανοκαλυπθεντα μέχρι τούδε στοιχεια είνε τὸ διανοκαλυπθεντα είνε τὸ νερὸ τῆς θαλάσσας. δια ἀργήτης μέχρις ἔξαντηήσεως μερικα δῶσα καὶ διεπειταστησεισ στὶς φλερες καὶ στὶς ἀργήτηρες τους ποσότητα τηλασσίων νερού υπερβαίνουσαν στὸ ίδιον αὐτὸν βάρος. Τὰ δῶσα αὐτὰ διέντη δ 8 ημεραδην ἀνέλαβον ἔτεβλες. Τὸ κοινὸ νερὸ υπὸ παρομοίας συνθη-κας χρηματοποιούμενον επιφέρει τὸν θάλασσαν. 'Άρα τὸ θαλάσσιο νερὸ περιεχει στοιχεια διωτης.

